

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆԱՅԻՆ ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ
ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐԻ (ՍԹԱ) ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ
ՆԱԽԱԳԻԾ

ՏՍՕՐԵՆ

Ս.ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Կատարողների ցանկ՝

Անկախ փորձագետ – Վ. Պետրոսյան

“Ռադուգա” հաշվարկի կատարող՝ գլխավոր մասնագետ Ա. Առաքելյան

ԱՆՆՈՏԱՑԻԱ

Ուսումնասիրության օբյեկտ են հանդիսանում «ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ արտանետումները:

- «ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ փաստացի արտանետումների ցուցանիշների հիման վրա հաշվարկվել է օդի պահանջվող օգտագործումը (ՕՊՕ-ի հաշվարկը հավելված-1), որի արդյունքում պարզվել է, որ ձեռնարկության արտանետումները մեկ տարում գերազանցում են երկու միլիարդ մ³ չափանիշը (420.670 մլրդ/մ³), ուստի արտանետման չափաքանակները կարող են սահմանվել ՍԹԱ նախագծի հիման վրա:

ՍԹԱ-ն գիտա-տեխնիկական նորմատիվ է, որն հաստատվում է յուրաքանչյուր աղբյուրի և արտանետվող յուրաքանչյուր նյութի համար, ձեռնարկությունների արտադրական գործունեության վնասակար ազդեցությունը սահմանափակելու նպատակով:

Աշխատանքի նպատակն է մշակել մթնոլորտն աղտոտող վնասակար նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների (ՍԹԱ) նորմատիվների նախագիծը:

ՍԹԱ նորմավորման աշխատանքների իրականացման համար հիմք է հանդիսացել ՀՀ կառավարության 27.12.2012թ. “Մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների մշակման ու հաստատման կարգը սահմանելու եվ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999 թվականի մարտի 30-ի N 192 և 2008 թվականի օգոստոսի 21-ի N 953-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին” թիվ 1673-Ն որոշումը:

Աշխատանքում ի մի են բերվել ձեռնարկության գործունեությունից առաջացող մթնոլորտն աղտոտող աղբյուրների արտանետումների որակական և քանակական բնութագրերը:

Ներկա աշխատանքում բերված են աղտոտման աղբյուրների տեխնիկական հետազոտման արդյունքների տվյալները՝ տեքստային և աղյուսակային տեսքով: Կատարված է մթնոլորտն աղտոտող նյութերի ցրման հաշվարկը: Ձեռնարկությունն ունի մթնոլորտ աղտոտող 5 աղբյուր, որոնցից արտանետվում են 5 վնասակար նյութեր: Արտանետումների ընդհանուր քանակը կազմում է **54.880տ/տարի**:

Փոշի անօրգանական(SiO ₂ 20 -70%)	- 20.500տ./տարի
Կախված մասնիկներ (փոշի փայտի)	- 1.710 տ/տարի
Ածխածնի օքսիդ	- 23.006տ./տարի
Ազոտի օքսիդներ(երկօքսիդի հաշվարկով)	- 7.864տ./տարի
Ածխաջրածիններ	- 1.800տ./տարի

Արտանետումների հետևանքով շրջակա միջավայրին հասցվելիք վնասի մեծությունը կազմում է **4382664 դրամ**, հաշվարկը տես հավելված 2-ում:

ՍԹԱ նորմատիվներին հասնելու ժամկետը համարվում է հաստատման պահից:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Անոտացիա

1. Ընդհանուր տեղեկություններ կազմակերպության մասին - 5
2. Տնտեսվարող սուբյեկտի բնութագիրը որպես մթնոլորտային
օդն աղտոտող աղբյուր - 6
3. Մթնոլորտ արտանետվող աղտոտող նյութերի անվանացանկը - 9
4. Զարկային արտանետումներ ունեցող աղբյուրների թվարկումը եվ բնութագիրը - 10
5. ՍԹԱ նորմատիվների հաշվարկի համար աղտոտող նյութերի պարամետրերը - 11
6. ՍԹԱ նորմատիվների/չափաքանակների հաշվարկի համար
անհրաժեշտ ելակետային տվյալները - 16
7. Վնասակար նյութերի արտանետումների ցրման հաշվարկը - 17
8. Վնասակար նյութերի ցրման հաշվարկի հակիրճ արդյունքները - 18
9. Մթնոլորտ ամենամեծ աղտոտումներ առաջացնող աղբյուրների ցուցակը - 19
10. ՍԹԱ նորմատիվներ հասնելու միջոցառումների ծրագիր - 20
11. Անշարժ աղբյուրներից աղտոտող նյութեր մթնոլորտ արտանետելու
նորմատիվներ/չափաքանակներ - 22
12. Անբարենպաստ կլիմայական պայմանների ժամանակ արտանետումների
կարգավորման միջոցառումներ - 23
13. Արտանետումների վերահսկման և ՍԹԱ կատարման նպատակով
նախատեսվող և իրականացվող միջոցառումներ - 24
- Օգտագործված գրականություն - 31
- Հավելվածներ`
  - ՕՊՕ-ի Հաշվարկը ըստ տվյալ ձեռնարկության-հավելված-1 - 25
  - Վնասի հատուցման հաշվարկը -հավելված-2 - 26

Ձեռնարկության պլան-սխեման
Ռելիեֆի գործակիցը
Կլիմայական տվյալներ
Ֆոնային աղտոտվածության տվյալներ
Մեքենայական հաշվարկներ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ հիմնականում զբաղվում է ճանապարհաշինարարական աշխատանքներով: Շինարարական աշխատանքներն իրականացնելու համար, իր ենթակայության տակ ունի ասֆալտ-բետոնի և բետոնի արտադրություններ:

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ գտնվում է Երևան քաղաքի Շենգավիթ համայնքի հարավարևմտյան մասում, Չարբախ թաղամասի արտադրական տարածքում, սահմանակից է «Հայէլեկտրագործարան» ԲԲԸ:

Արտադրական բոլոր գործողությունները կատարվում է մեկ տարածքի վրա:

Համաձայն CH-245-71 տվյալ արտադրությունը 300մ չափով սանիտարապաշտպանական գոտով պատկանում է 3 -րդ դասին:

Պետ.ռեգիստրի գրանցման համարը` 269.120.02154, տրված 26.03.1999թ

Գործունեության հասցեն`

ք.Երևան, Արարատյան 117/1

**2. ՏՆՏԵՍՎԱՐՈՂ ԱՅՈՒԲԵԿՏԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՐՊԵՍ ՄԹՆՈՒՈՐՏԱՅԻՆ
ՕՂՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ԱՂԲՅՈՒՐ**

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ արտադրության գործընթացում մթնոլորտ արտանետվող վնասակար նյութերի հիմնական աղբյուր են հանդիսանում հետևյալ գործընթացները՝

- **N 1. 2 ասֆալտ-բետոնի գործարանները**
- **N 1. 2 բետոնի հանգույցները**
- **Փայտամշակման արտադրամասը**

Արտադրության բնութագիրը՝

- **N 1. 2 Ասֆալտ-բետոնի գործարանների** պրոցեսները ընթանում է հետևյալ փուլերով՝

Իներտ նյութերի (ավազ, խիճ) բեռնաթափում, խառնում դասակույտերով և նրանց բնական չորացում, որոնք հանդիսանում են փոշու արտանետման աղբյուրներից մեկը:

Կոնվեյերի միջոցով չափավորվող բունկերներից իներտ նյութերը փոխադրվում են չորացնող թմբուկ, որտեղ նրանք տաքացվում են 130-140⁰C:

- Տաքացված իներտ նյութերի տեսակավորումն կատարվում է ըստ մասազատիչների շերտփավոր էլեվատորի և վիբրացիոն քարմաղի օգնությամբ:

- Բիտումի տաքացումը և ջրազրկումը կատարվում է մինչև 130-140⁰C տաքացվող բաքերում: Հալած բիտումը տրվում է խողովակաշարով ասֆալտ-բետոնի կայանքի դոզատոր, տեղի է ունենում բոլոր կոմպոնենտների խառնում: Բիտումի պահեստավորումից և պահպանումից արտանետվում են ածխաջրածիններ, իսկ բիտումի տաքացումը, ջրազրկումը կատարվում է գազայրիչի միջոցով:

Պատրաստի ասֆալտբետոնը լցվում է կուտակման բունկեր կամ ավտոինքնաթափեր:

- **N 1 Ասֆալտ-բետոնի գործարանի** արտադրողականությունը - 50տոն/ժամ է:

Ասֆալտ-բետոնի հանգույցը հագեցված է մաքրման փոշեվորսիչներով՝ ցիկլոններով և ջրով աշխատող ֆիլտրային համակարգով: Փոշին մտնում է փոշեորսիչ ցիկլոններ և լրացուցիչ մաքրվելուց հետո արտանետվում է մթնոլորտ:

Ասֆալտբետոնի հանգույցի աշխատանքների ընթացքում հիմնականում օգտագործում է գազ - 720 000մ³/տարի, պահեստային վառելիք չի նախատեսված:

Արտանետման հիմնական աղբյուր է հանդիսանում ասֆալտախառնիչ սարքերը: Իներտ նյութերի տաքացման համար գազի այրման ընթացքում չորացնող թմբուկում առաջանում են ծխագազեր՝ ածխածնի օքսիդ, ազոտի օքսիդներ, ածխաջրածիններ և փոշի անօրգանական: Նշված վնասակար նյութերը արտանետվում են N 1 աղբյուրից:

- N 2 Ասֆալտ-բետոնի գործարանի արտադրողականությունը - 120 տոն/ժամ է:

Ասֆալտ-բետոնի հանգույցը հագեցված է մաքրման փոշեվորսիչներով՝ ցիկլոններով և ջրով աշխատող ֆիլտրային համակարգով: Փոշին մտնում է փոշեռսիչ ցիկլոններ և լրացուցիչ մաքրվելուց հետո արտանետվում է մթնոլորտ:

Ասֆալտբետոնի հանգույցի աշխատանքների ընթացքում հիմնականում օգտագործում է գազ - 1730000 մ³/տարի, պահեստային վառելիք չի նախատեսված:

Արտանետման հիմնական աղբյուր է հանդիսանում ասֆալտախառնիչ սարքերը: Իներտ նյութերի տաքացման համար գազի այրման ընթացքում չորացնող թմբուկում առաջանում են ծխագազեր՝ ածխածնի օքսիդ, ազոտի օքսիդներ, ածխաջրածիններ և փոշի անօրգանական: Նշված վնասակար նյութերը արտանետվում են N 2 աղբյուրից:

Գազի ընդհանուր ծախսը կազմում է - 2450000մ³/տարի:

- Բետոնի պատրաստման N 1. 2 հանգույցները փակ համակարգ են, որտեղ կատարվում է բետոնի շաղախի ստացման աշխատանքներ, օգտագործելով ցեմենտ, իներտ նյութեր /ավազ, խիճ/, նշված բաղադրամասերը փոխադրիչի միջոցով դոզատորներից տեղափոխվում են բետոնախառնիչ, որտեղ միաժամանակ ցեմենտի պահպանման սիլոսից մղվում է համապատասխան քանակի ցեմենտ, համասեռնվում է ջրով և պատրաստի բետոնը լցվում է մեքենաների մեջ և տեղափոխվում է օգտագործման:

Բետոնի պատրաստման գործընթացում արտանետման հիմնական աղբյուրներն են՝ իներտ նյութերի բեռնումը դոզատորներ, ցեմենտի բեռնման -բեռնաթափման ժամանակ տրման խողովակները, սիլոսային բունկերներից և պնևմատիկները:

N 1 բետոնի հանգույցի վրա տեղադրված է 2հատ ցեմենտի բունկերներ, N 2 բետոնի հանգույցի վրա տեղադրված է 1հատ ցեմենտի բունկեր: Ցեմենտի բունկերները ապահոված են փոշեռսիչներով, մաքրումը կատարվում է սեղմված օդի օգնությամբ կայնական հոսքով, որը թույլ է տալիս փոշուն նորից ընկնի բունկերի մեջ: Ջստիչների գումարային արտադրողականությունը կազմում 99.5%: Նշված գործընթացներից արտանետվում է անօրգանական փոշի N 3, 4 աղբյուրներից:

Փոշու արտանետումները նվազեցնելու համար հաճախ տարածքը ջրում են:

- *Փայտայտամշակման արտադրամասում* հիմնականում պատրաստում են շինարարության համար անհրաժեշտ փայտե կաղապարներ: Արտանետման հիմնական աղբյուր են հանդիսանում փայտամշակման 16 հաստոցները:

Փայտամշակման բոլոր հաստոցները միացված են փոշեվորսիչ համակարգին (ցիկլոն): Արտանետվում է փայտի փոշի և ացետոն N 5 աղբյուրից:

- Մեխանիկական արտադրամասում կատարվում է ամրանների պատրաստման, հաստոցների ընթացիկ վերանորոգման և ինչպես նաև էլեկտրատեղակայման աշխատանքներ: Արտանետվում է մետաղի փոշի, եռակցման ատրոզոլ, մանգանի օքսիդներ:

Նշված աշխատանքները չկարգավորված արտանետման աղբյուրներ են, որոնք ունեն չնչին արտանետումներ, այդ պատճառով հաշվարկներում չի ընդգրկվել:

- Տեխնոլոգիական սարքավորումների քանակը, արտանետման աղբյուրների պարամետրերը, վնասակար նյութերի արտանետումների քանակը և տեսակը բերված են աղյուսակ 3-ում:

Մոտակա տարիների ընթացքում ձեռնարկության տեխնոլոգիական ծավալների փոփոխություններ չեն սպասվում, ուստի աղյուսակ 3 հեռանկար սյունյակը չի լրացվում:

3. ՄԹՆՈՒՈՐՏ ԱՐՏԱՆԵՏՎՈՂ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿԸ

ԱՂՅՈՒՄԱԿ 1

Նյութի անվանումը	Մթն մգ/մ ³	Արտանետումները տ/տարի
Փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	0.3	20.500
Կախված մասնիկներ (փոշի փայտի)	0.5	1.710
Ածխածնի օքսիդ	5.0	23.006
Ազոտի օքսիդներ (երկօքսիդի հաշվարկով)	0.2	7.864
Ածխաջրածիններ	1.0	1.800

Գումարային հատկության նյութեր չկան:

**4. ՋԱՐԿԱՅԻՆ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԻ
ԹՎԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 2.

Արտադրամասի (տեղամասի) և աղբյուրների անվանումները	Նյութի անվանումը	Նյութի զարկային արտանետումը գ/զարկ	Արտանետման պարբերական ությունը, (անգամ/ տարի)	Արտանետման տևողությունը, վրկ	Ջարկային արտանետումնե րի տարեկան քանակությունը, տոն.
1	2	3	4	5	6

Տեխնոլոգիական գործընթացից զարկային արտանետումներ չեն առաջանում, այդ պատճառով աղյուսակ 2-ը չի լրացվել:

5. ՍԹԱ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿԻ ՀԱՄԱՐ ԱՐՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐԸ

Աղյուսակ 3

արտադրություն, արտադրամաս	Աղտոտող նյութերի առաջացման աղբյուրները		Աշխատա- ժամը տարում		Արտանետ ման աղբյուր- ների անվանումը		Աղբյուր ների քանակը		Աղբյուրի կարգա- թիվը		
	Անվանումը	Քանակը	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ասֆալտ բետոնի գործարան N1	նախ.դոզավորման բունկերներ ժապ. փոխադրիչ չորացնող թմբուկ խառնիչ բիտումի բաք իներտ նյութերի կուտ. հրապարակ	3 1 1 1 1		2000		խողո- վակ		1		1	
Ասֆալտ բետոնի գործարան N2	նախ.դոզավորման բունկերներ ժապ. փոխադրիչ չորացնող թմբուկ խառնիչ իներտ նյութերի կուտ. հրապարակ	3 1 1 1 1		2500		խողո- վակ		1		2	
Բետոնի պատրաստման հանգույց N1	դոզատորներ ժապ.փոխադրիչ բետոնախառնիչ ցեմենտի բունկերներ	4 2 1 2		2500		խողո- վակ		1		3	
Բետոնի պատրաստման հանգույց N2	դոզատորներ ժապ.փոխադրիչ բետոնախառնիչ ցեմենտի բունկեր	4 1 1 1		2500		խողո- վակ		1		4	
Փայտամշակ- ման արտ.	փայտամշակման հաստոցներ	16		2500		խողո- վակ		1		5	

3-րդ աղյուսակի շարունակությունը

Աղբյուրի կարգաթիվը		Աղբյուրի բարձրությունը, մ		Տրամագիծը մ		Գազաօդային խառնուրդի պարամետրերը արտանետման աղբյուրի ելքում					
						արագությունը մ/վրկ		ծավալը մ ³ /վրկ		ջերմաստիճանը	
ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1		25		0.5		26.0		5.10		120	
2		15		0.5		32.0		6.28		120	
3		30		1.0		5.7		4.48		20	
4		30		1.0		5.7		4.48		20	
5		16		0.7		17.0		6.54		20	

3-րդ աղյուսակի շարունակությունը

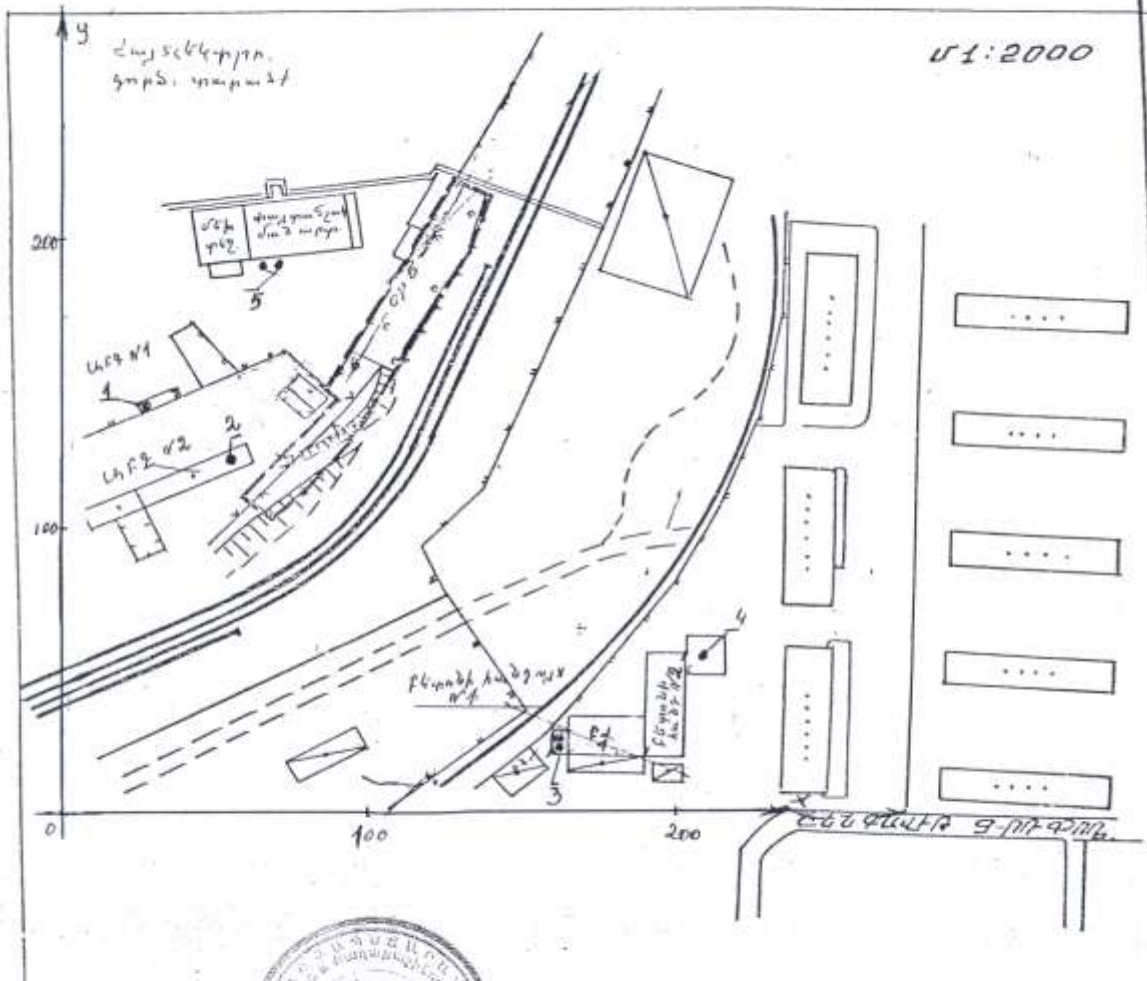
Աղբյուրի կարգաթիվը		Կոորդինատները քարտեզում, մ				Գագերը մաքրող սարքերի անվանումը	Մաքրվող նյութերը		Մաքրման միջին շահագործման աստիճանը		
		Կետային աղբյուրի, աղբյուրների խմբի կենտրոնի կամ գծային աղբ. 1-ին ծայրի		գծային աղբյուրի 2 -րդ ծայրի			Ապահովվածության գործակիցը %		Մաքրման առավելագույն չափը, %		
ՆԿ	Հ	X ₁	Y ₁	X ₂	Y ₂	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ	ՆԿ	Հ
1		24	140	-	-	ցիկլոն, ջրով ֆիլտրային համակարգ	90		92		
2		54	120	-	-	ցիկլոն, ջրով ֆիլտրային համակարգ	90		92		
3		160	32	-	-	Համակցված թևքային գտիչ	100		98/99.5		
4		260	54	-	-	Համակցված թևքային գտիչ	100		98/99.5		
5		68	190	-	-	ցիկլոն OKDEM	85		92		

3-րդ աղյուսակի շարունակությունը

Աղբյուրի կարգաթիվը	Նյութի անվանումը	Աղտոտող նյութերի արտանետումները						ԱԹԱ հասնելու տարին
		ՆՎ			Հ (ՍԹԱ)			
		գ/վրկ	մգ/մ ³	տ/տարի	գ/վրկ	մգ/մ ³	տ/տարի	
1	փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	0.868	170.03	6.250	0.868	170.03	6.250	2014
	ածխածնի օքսիդ	0.940	184.13	6.761	0.940	184.13	6.761	
	ազոտի օքսիդներ	0.321	62.88	2.311	0.321	62.88	2.311	
	ածխաջրածիններ	0.111	21.74	0.800	0.111	21.74	0.800	
2	փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	0.973	154.86	8.750	0.973	154.86	8.750	2014
	ածխածնի օքսիդ	1.805	287.23	16.245	1.805	287.23	16.245	
	ազոտի օքսիդներ	0.617	98.20	5.553	0.617	98.20	5.553	
	ածխաջրածիններ	0.112	17.83	1.0	0.112	17.83	1.0	
3	փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	0.278	62.10	2.500	0.278	62.10	2.500	2014
4	փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	0.333	74.38	3.0	0.333	74.38	3.0	2014
5	Կախված մասնիկներ (փոշի փայտի)	0.190	29.04	1.710	0.190	29.04	1.710	2014

ՆՎ՝ ներկա վիճակ, Հ՝ հեռանկար

ՈՒՎՄՆ
 ԿՃԱՆԱԿԱՐ ԶՆՈՒՆԵՐԻ ԱՐԴՄԱՆԵՎՈՒՄԸ ԱՂՋԱՐՔՆԵՐԻ
 ԱՎԱԶԱԿԱՅԱՅՇԻՉՔԻ ՖԲՏ

ԱՐՏԱՐԱԴԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՆԻՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ					
ԿԱՐԶՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ	<i>[Signature]</i>	Ս. ԿՈՏԱՆՈՒՄՆԱՆ	- ԵՄՐԱՅԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ ՊԻՔԸ ԳՆԱԴ. ՔԱՐԶԻ ՊԵՏ	<i>[Signature]</i>	Կ. ՆՈՒՆՈՒՆՈՒՄՅԱՆ
ԿԱՐԶՈՒԹՅԱՆ ՏԻՆՏԵՂԱԿԱՎ	<i>[Signature]</i>	Զ. ԲՈՅՈՒՐՅԱՆ	- ԵՄՐԱՅԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ ՊԻՔԸ ԻՆՏ. ԳՆԱԴ.	<i>[Signature]</i>	Ռ. ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ
ՂԱՍԿԱԾԱՄԱՆ ԶԱԹՆԻ ՊԵՏ	<i>[Signature]</i>	Ա. ԱՄԱՆՅԱՆ	- ԵՄՐԱՅԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ ՊԻՔԸ ԿԱՏԱՐՈՂԱՄՆ.	<i>[Signature]</i>	Կ. ԱՎԵՏԻԱՅԱՆ
ԱՅԱՇԽՈՒԹՅԱՆ ԲԲԸ ՏՆՕՐԵՆ	<i>[Signature]</i>	Մ. ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ	- ԵՄՐԱՅԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ ՊԻՔԸ ԿԱՏԱՐՈՂԱՄՆ.	<i>[Signature]</i>	Մ. ՀՈՂԱՔԱՆՆԻՍՅԱՆ
ԱՅԱՇԽՈՒԹՅԱՆ ՊԻՔԸ ՏՈՐԵՆ	<i>[Signature]</i>	Գ. ԱՇՈՒԻՅԱՆ	- ԵՄՐԱՅԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ ՊԻՔԸ ԿԱՏԱՐՈՂԱՄՆ.	<i>[Signature]</i>	Կ. ԱՐՄԱՆՅԱՆ

**6. ՍԹԱ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ /ԶԱՓԱՔԱՆԱԿԻ ՀԱՇՎԱՐԿԻ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ
ԵՆԱԿԵՏԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ**

Կատարվել է մթնոլորտն աղտոտող նյութերի աղբյուրների գույքագրում: Ըստ գույքագրման արդյունքի ՍԹԱ հաշվարկի ելակետային տվյալները կազմվել և հաշվարկվել են ГОСТ 17.2.3.02-78- ին համապատասխան և բերված են 3 աղյուսակում: Հաշվարկները կատարվել են «Տարբեր արտադրությունների կողմից մթնոլորտն աղտոտող նյութերի արտանետումների հաշվարկի մեթոդիկան» ժողովածուի հիման վրա:

Նստեցման անչափելի գործակիցն ընդունվել է՝ գազանման վնասակար նյութերի և մանր դիսպերսության փոշու համար, որոնց նստեցման կարգավորված արագությունը չի գերազանցում 3-5 սմ/վրկ՝ 1, խոշոր դիսպերսության փոշու համար մաքրման բացակայության դեպքում՝ 3, մաքրման դեպքում՝ 2:

Հաշվի առնելով, որ Երևան քաղաքի մթնոլորտում փոշու, ազոտի օքսիդների, ծծմբի անհիդրիդի, ածխածնի օքսիդի ֆոնային աղտոտվածության մակարդակը գերազանցում է թույլատրելի նորմերը (ՍԹԿ) Երևանում գործող կամ նախագծվող աղտոտման աղբյուրների համար ցրման համակարգչային հաշվարկը կատարվել է առանց ֆոնային աղտոտվածության տվյալների: Նշված նյութերի արտանետումների նորմավորումը կարգավորվում է ՀՀ բնապահպանության նախարարի 16.03.2005թ.

N 78-Ա հրամանով, ըստ որի ամբողջ քաղաքի տարածքում փոշին 0.08 ՍԹԿ, (փոշու տվյալները ներկայացված է 0.5մգ/մ³ ՍԹԿ ունեցող չտարբերակված փոշիների՝ այսինքն կախված մասնիկների համար), ծծմբի անհիդրիդի նորմը սահմանված է 0.5 ՍԹԿ, ածխածնի օքսիդինը՝ 0.1ՍԹԿ:

Ազոտի օքսիդի համար տարբեր համայնքների տարածքների համար սահմանված են տարբեր նորմեր, Արաբկիր 0.03 ՍԹԿ, Կենտրոն՝ 0.07 ՍԹԿ, Շենգավիթ՝ 0.5 ՍԹԿ;

7. ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐԻ ՑՐՄԱՆ

ՀԱՇՎԱՐԿԸ

Մթնոլորտում վնասակար նյութերի ցրվածության հաշվարկները կատարելու համար ճշգրտված և ուղղված տվյալների հիման վրա կազմվել են ՍԹԱ հաշվարկի ելակետային տվյալները:

Վնասակար նյութերով մթնոլորտի աղտոտվածության հաշվարկը կատարվել է «Ռադուգա» մեքենայական ծրագրով, որը առաջարկված է օգտագործման նախկին ԽՍՀՄ Հիդրոմետ Պետական Վարչության կողմից:

Գետնամերձ խտությունների բաշխման որոշումը կատարվել է 1000 × 1000մ քառակուսում, 100մ քայլով:

ՕՂԵՐԵՎՈՒԹԱՔԱՆԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐԸ ՈՐՈՆՔ ԲՆՈՐՈՇՈՒՄ ԵՆ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔԻ ՄԹՆՈՒՈՐՏՈՒՄ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՑՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Ցրման պայմանները որոշող օդերևութաբանական բնութագրերը և գործակիցները ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում: Սահմանային թույլատրելի առավելագույն միանվագ կոնցենտրացիաները վերցված են ՀՀ կառավարության 2006թ. փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշմամբ հաստատված ցանկից:

Աղյուսակ 4

ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ԱՐԺԵՔԸ
Մթնոլորտի շերտադասավորությունից կախված գործակիցը, A	200
Տեղանքի ռելյեֆի գործակիցը	1.0
Տարվա ամենաշոգ ամսվա միջին ջերմաստիճանը T °C	25.8°C
Միջին տարեկան «քամիների վարդը» % -ով	
Հյուսիս	8
Հյուսիս-արևելք	17
Արևելք	8
Հարավ-արևելք	12
Հարավ	20
Հարավ-արևմուտք	19
Արևմուտք	11
Հյուսիս-արևմուտք	5
Քանու արագությունը, (բազմամյա տվյալների միջինը),որի գերազանցման կրկնությունը կազմում է 5% մ/վրկ	6մ/վրկ

8. ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՑՐԱՍՆ ՀԱՇՎԱՐԿԻ ՀԱԿԻՐՃ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Մթնոլորտում վնասակար նյութերի արտանետումների ցրման հաշվարկի արդյունքները ներկա վիճակի և հեռանկարի համար ցույց են տալիս, որ սահմանային թույլատրելի խտության գերազանցում չի դիտվում ոչ մի նյութի համար, այդ իսկ պատճառով վնասակար նյութերի համար սահմանված նորմատիվները առաջարկվում է ընդունել որպես ՍԹԱ :

Ձեռնարկության արտանետումները տվյալ տեղանքի ֆոնային աղտոտվածության հետ չեն գերազանցում այդ վնասակար նյութերի համար սահմանված չափանիշները, այդ պատճառով արտանետումների քանակն իջեցնող միջոցառումների պլան չի նախատեսվում:

Հաշվարկների վերլուծության հիման վրա առաջարկվում է բոլոր նյութերի համար նախատեսված արտանետումները ընդունել որպես սահմանային թույլատրելի. տես աղյուսակ 4.1, 5.:

9. ՄԹՆՈՒՈՐՏԻ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԱՂՏՈՏՈՒՄՆԵՐ ԱՌԱՋԱՑՆՈՂ ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԸ

Աղյուսակ 4.1

Նյութի անվանումը	Առավելագույն գետնամերձ խտությունը մգ/մ ³		Աղբյուրի կարգաթիվը	Ներդրումը %		Արտադրամաս, տեղամաս
	առանց ֆոնի	ֆոնով		առանց ֆոնի	ֆոնով	
1	2	3	4	5	6	7
Փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	0.135	-	2	55.75	-	Ասֆալտ բետոնի գործարան N2
Կախված մասնիկներ (փոշի փայտի)	0.039	-	5	100	-	Փայտամշակման արտ.
Ածխածնի օքսիդ	0.107	-	2	81.02	-	Ասֆալտ բետոնի գործարան N2
Ազոտի օքսիդներ	0.036	-	2	81.06	-	-//-
Ածխաջրածիններ	0.0077	-	2	66.93	-	-//-

Աղտոտող նյութերի գետնամերձ խտությունները չեն գերազանցում համապատասխան նյութերի ՍԹԽ:

10. ՍՅՆՏԵՏԱՏԻՎՆԵՐ ՀԱՍՆԵՆՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Աղյուսակ 5

N N ը / կ	Միջոցառման անվանումը և աղտոտման աղբյուրի համարը	Իրականաց- ման ժամկետը	Վնասակար նյութի (նյութեր) արտանետումը մինչև միջոցառումը		Վնասակար նյութի (նյութեր) արտանետումը իրականացնելուց հետո	
			գ/վրկ	տ/տարի	գ/վրկ	տ/տարի

ՓՈՇԻ ԱՆՕՐԳԱՆԱԿԱՆ (SiO₂ 20 -70%)

1	1	2014	0.868	6.250	0.868	6.250
2	2	2014	0.973	8.750	0.973	8.750
3	3	2014	0.278	2.500	0.278	2.500
4	4	2014	0,333	3.0	0,333	3.0
	Ընդամենը	2014	2.452	20.500	2.452	20.500

ԿԱՆՎԱԾ ՄԱՍՆԻՎՆԵՐ
(փայտի փոշի)

1	5	2014	0.190	1.710	0.190	1.710

ԱԾԽԱԾՆԻ ՕՔՍԻՂ

1	1	2014	0.940	6.761	0.940	6.761
2	2	2014	1.805	16.245	1.805	16.245
	Ընդամենը	2014	2.745	23.006	2.745	23.006

ԱԶՈՏԻ ՕՔՍԻԴՆԵՐ

1	1	2014	0.321	2.311	0.321	2.311
2	2	2014	0.617	5.553	0.617	5.553
	<i>Ընդամենը</i>	<i>2014</i>	<i>0.938</i>	<i>7.864</i>	<i>0.938</i>	<i>7.864</i>

ԱԾԽԱԶՐԱԾԻՆՆԵՐ

1	1	2014	0.111	0.800	0.111	0.800
2	2	2014	0.112	1.0	0.112	1.0
	<i>Ընդամենը</i>	<i>2014</i>	<i>0.223</i>	<i>1.800</i>	<i>0.223</i>	<i>1.800</i>

Քանի որ արտանետումները չեն առաջացնում գերնորմատիվային աղտոտվածություն, չի նախատեսվում արտանետումների նվազեցմանն ուղղված միջոցառումներ, այլուսակ 5-ը լրացվում է համաձայն փաստացի չափաքանակների, որոնք առաջարկվում են որպես ՍԹԱ նորմատիվներ:

11. ԱՆՇԱՐԺ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐ ՄԹՆՈՒՈՐՏ ԱՐՏԱՆԵՏԵԼՈՒ
«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐ /ԶԱՓԱՔԱՆԱԿՆԵՐ

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 6.

Աղտոտող նյութը	Ընդհանուր արտանետումները	
	գ/վրկ	տ/տարի
Փոշի անօրգանական (SiO ₂ 20 -70%)	2.452	20.500
Կախված մասնիկներ (փոշի փայտի)	0.190	1.710
Ածխածնի օքսիդ	2.745	23.006
Ազոտի օքսիդներ	0.938	7.864
Ածխաջրածիններ	0.223	1.800

12 ԱՆՔԱՐԵՆՊԱՍՏ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐԻ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

Անբարենպաստ եղանակի դեպքում արտանետումների կարգավորման միջոցառումները կրում են կազմակերպչական-տեխնիկական բնույթ և գործնականորեն ընդգրկում են վնասակար նյութերի արտանետումների բոլոր աղբյուրները:

1. Թույլ չտալ սարքավորման գերբեռնված աշխատանք
2. Խստորեն հետևել տեխնոլոգիայի ընթացակարգին
3. Չբեռնավորել և չդատարկել լուծիչներ և հեշտ բոցավառվող բռնկվող նյութեր
4. Սահմանափակել վառելիքի մատակարարումը
5. Սահմանափակել փոշու արտանետումը

6. Վնասակար նյութերի արտանետումների քանակի մեծացման դեպքում հարկ է անմիջապես դանդաղեցնել կամ ժամանակավորապես դադարեցնել տվյալ սարքավորման աշխատանքը:

13. ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՒՄ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՒՄ ԵՆ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀՍԿՄԱՆ ԵՎ ՍԹԱ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ

Քանի որ ՍԹԱ կատարման համար պատասխանատու է ձեռնարկությունը, արտանետումներին հետևում և ստուգում է բնության պահպանության համար պատասխանատու անձը:

Վնասակար նյութերի արտանետումների քանակը որոշվում է այդ վնասակար նյութերի խտությունների և գազերի օդային խառնուրդների ծավալների ուղղակի չափման մեթոդներով: Ուղղակի չափման մեթոդների անհնարինության դեպքում թույլատրվում է տեսական հաշվարկի մեթոդը: Տվյալ դեպքում օգտագործվել է տեսական հաշվարկի մեթոդը:

Անբարենպաստ կլիմայական պայմանների ժամանակ, բնակչության առողջության համար վնասաբեր մթնոլորտի աղտոտման ընթացքում ձեռնարկությունը պարտավոր է վնասակար նյութերի արտանետումները իջեցնել ընդհուպ մինչև աշխատանքի դադարեցումը:

Եթե վթարի արդյունքում ՍԹԱ -ի նորմատիվը գերազանցվում է, ձեռնարկությունը պարտավոր է այդ մասին հայտնել մթնոլորտի պահպանությունը վերահսկող մարմնին և անհապաղ միջոցներ ձեռնարկել վնասակար նյութերի արտանետումները սահմանափակելու ուղղությամբ, ինչպես նաև «ՀՀ ԱՆ ՊՀՀ տեսչություն» տեղեկատվություն հաղորդել վթարի և ձեռնարկված միջոցառումների մասին:

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ ՕՊՕ-ի ՀԱՇՎԱՐԿԸ

Սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվները սահմանվում են այն արտանետման աղբյուրների կամ դրանց խմբերի համար, որոնց արտանետումների առավելագույն նախագծային ցուցանիշների հիման վրա հաշվարկված օդի պահանջվող օգտագործումը մեկ տարում գերազանցում է երկու միլիարդ խորանարդ մետր չափանիշը կամ վայրկյանում գերազանցում է երկու հազար խորանարդ մետր չափանիշը:

Այն կազմակերպությունները, որոնք ունեն մթնոլորտային արտանետումների անշարժ աղբյուրներ, և նրանց նախագծային առավելագույն արտանետումները պետք է բավարարեն հետևյալ պայմանը`

$$\text{ՕՊՕ տարեկան} = \sum \frac{nU_i}{iU_{\text{ԹԿ}_i}} > 2 \text{ մլրդ խոր. մ/տարի, որտեղ`}$$

ՕՊՕ տարեկան-ը օդի պահանջվող օգտագործումն է` տարեկան կտրվածքով,

- U_i -ն i -րդ նյութի տարեկան առավելագույն արտանետումն է` ըստ Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարության կողմից հաստատված սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների նախագծի կամ տեխնոլոգիական ռեգլամենտի` մգ/տարի,

- $U_{\text{ԹԿ}_i}$ -ն i -րդ նյութի միջին օրական սահմանային թույլատրելի խտությունն է` մգ/խոր. մ:

- ՕՊՕ-ն հաշվարկվել է`

- Անօրգանական փոշու համար` ՍԹԽ-ի միջին օրեկա 0.1 մգ/մ^3 , իսկ տվյալ նյութի առավելագույն արտանետումը կազմում է 20.500 տ/տարի :

- Կախված մասնիկների համար` ՍԹԽ-ի միջին օրեկա 0.15 մգ/մ^3 , իսկ տվյալ նյութի առավելագույն արտանետումը կազմում է 1.710 տ/տարի :

- Ածխածնի օքսիդի համար` ՍԹԽ-ի միջին օրեկա 3 մգ/մ^3 , իսկ տվյալ նյութի առավելագույն արտանետումը կազմում է 23.006 տ/տարի :

- Ազոտի օքսիդների (երկօքսիդի հաշվարկով) համար` ՍԹԽ-ի միջին օրեկանը 0.04 մգ/մ^3 , իսկ տվյալ նյութի առավելագույն արտանետումը կազմում է 7.864 տ/տարի :

- Ածխաջրածինները ՍԹԽ-ի միջին օրեկա չունեն, հաշվարկում չի ընդգրկվել:

$$\text{ՕՊՕ} = (20.5 \times 10^9) : 0.1 + (1.710 \times 10^9) : 0.15 + (23.006 \times 10^9) : 3 + (7.864 \times 10^9) : 0.04 = 420.670 \text{ մլրդ/մ}^3$$

ՕՊՕ-ն գերազանցում է 2 մլրդ/մ^3 շեմը (420.670 մլրդ/մ^3), ապա ընկերությունը պետք է մշակի սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվներ` արտանետման աղբյուրների կամ դրանց խմբերի համար:

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ գործունեությունից արտանետումների հետևանքով շրջակա միջավայրին հասցվելիք վնասի մեծության հաշվարկ

Համաձայն «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» օրենքի, բնությանը հասցված վնասի հատուցման հաշվարկը կատարվում է համաձայն «Մթնոլորտի վրա տնտեսական գործունեության հետևանքով առաջացած ազդեցության գնահատման կարգի», հաստատված 21.01.2005թ. թիվ N 91-Ն ՀՀ Կառավարության որոշմամբ,

«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ ՍՊԸ կողմից հասցված վնասի մեծության հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևով`

1. Փոշի անօրգանական(SiO₂ 20 -70%) համար

$$U_1 = \zeta q \cdot \Phi g \cdot \sum P_1 \cdot \psi_1$$

որտեղ`

Շq - աղտոտող աղբյուրի շրջապատի գործակիցն է` - 4

Փg - փոխանցման գործակիցն է` - 1000 դրամ

ψ₁ - նյութի համեմատական վնասակարության մեծությունն է` - փոշի անօրգանական - 10

P₁ - տվյալ նյութի արտանետումների քանակի հետ կապված գործակիցն է, որը հաշվում են հետևյալ բանաձևով`

$$P_1 = q \cdot / 3S_{ա_2} - 2U_{թԱ} /$$

որտեղ`

q - անշարժ աղբյուրների համար – 1

S_ա - տվյալ նյութի արտանետման քանակն է` փոշի անօրգանականի համար - **20.500տ/տարի**

$$P_1 = 1 \cdot / 3 \cdot 20.500 - 2 \cdot 0 / = 61.5$$

Համաձայն վերոնշյալի, վնասի մեծությունը ածխածնի օքսիդի համար կկազմի`

$$U_1 = 4 \cdot 1000 \cdot 61.5 \cdot 10 = 2460000 \text{դրամ}$$

2. Ածխածնի օքսիդի համար`

$$U_2 = \zeta q \cdot \Phi g \cdot \sum P_2 \cdot \psi_2$$

որտեղ`

Շq - աղտոտող աղբյուրի շրջապատի գործակիցն է` - 4

Փg - փոխանցման գործակիցն է` - 1000 դրամ

ψ₂ - նյութի համեմատական վնասակարության մեծությունն է` - ածխածնի օքսիդ - 1

P₂ - տվյալ նյութի արտանետումների քանակի հետ կապված գործակիցն է, որը հաշվում են հետևյալ բանաձևով`

$$P_2 = q \cdot / 3S_{ա_2} - 2U_{թԱ} /$$

որտեղ`

q - անշարժ աղբյուրների համար – 1

S_ա - տվյալ նյութի արտանետման քանակն է` ածխածնի օքսիդի համար – **23.006տ/տարի**

$$P_2 = 1 \cdot / 3 \cdot 23.006 - 2 \cdot 0 / = 69.018$$

Համաձայն վերոնշյալի, վնասի մեծությունը ածխածնի օքսիդի համար կկազմի`

$$U_2 = 4 \cdot 1000 \cdot 69.018 \cdot 1 = 276072 \text{դրամ}$$

3. Ազոտի օքսիդի համար

$$U_3 = \zeta q \cdot \Phi g \cdot \sum P_3 \cdot U_3$$

որտեղ՝

ζq - աղտոտող աղբյուրի շրջապատի գործակիցն է՝ - 4

Φg - փոխանցման գործակիցն է՝ - 1000 դրամ

U_3 - նյութի համեմատական վնասակարության մեծությունն է՝ - ազոտի օքսիդ - 12,5

P_3 - տվյալ նյութի արտանետումների քանակի հետ կապված գործակիցն է, որը հաշվում են հետևյալ բանաձևով՝

$$P_4 = q \cdot / 3S\omega_1 - 2U\theta U /$$

որտեղ՝

q - անշարժ աղբյուրների համար – 1

$S\omega$ - տվյալ նյութի արտանետման քանակն է՝ ազոտի օքսիդի համար – 7.864տ./տարի

$$P_3 = 1 \cdot / 3 \cdot 7.864 - 2 \cdot 0 / = 23.592$$

Համաձայն վերոնշվածի, ազոտի օքսիդի վնասի հատուցումը կկազմի՝

$$U_3 = 4 \cdot 1000 \cdot 23.592 \cdot 12.5 = 1179600 \text{ դրամ}$$

4. Ածխաջրածինների համար՝ $U_4 = \zeta q \cdot \Phi g \cdot \sum P_4 \cdot U_4$

որտեղ՝

ζq - աղտոտող աղբյուրի շրջապատի գործակիցն է՝ - 4

Φg - փոխանցման գործակիցն է՝ - 1000 դրամ

U_4 - նյութի համեմատական վնասակարության մեծությունն է՝ ածխաջրածիններ- 3

P_4 - տվյալ նյութի արտանետումների քանակի հետ կապված գործակիցն է, որը հաշվում են հետևյալ բանաձևով՝ $P_4 = q \cdot / 3S\omega_2 - 2U\theta U /$

որտեղ՝

q - անշարժ աղբյուրների համար – 1

$S\omega$ -տվյալ նյութի արտանետման քանակն է՝ ածխաջրածիններ -1.800 տ/տարի

$$P_4 = 1 \cdot / 3 \cdot 1.800 - 2 \cdot 0 / = 5.4$$

Համաձայն վերոնշվածի, վնասի մեծությունը ընդգրկված ժամանակաշրջանում ածխածնի օքսիդի համար կկազմի՝

$$U_4 = 4 \cdot 1000 \cdot 5.4 \cdot 3 = 64800 \text{ դրամ}$$

5. Փայտի փոշու համար

$$U_5 = \zeta q \cdot \Phi g \cdot \sum P_5 \cdot V_5$$

որտեղ՝

ζq - աղտոտող աղբյուրի շրջապատի գործակիցն է՝ - 4

Φg - փոխանցման գործակիցն է՝ - 1000 դրամ

V_5 - նյութի համեմատական վնասակարության մեծությունն է՝ - փայտի փոշի – 19,6

P_5 - տվյալ նյութի արտանետումների քանակի հետ կապված գործակիցն է, որը հաշվում են հետևյալ բանաձևով՝

$$P_5 = q \cdot / 3S\omega_2 - 2U\theta U /$$

որտեղ՝

q - անշարժ աղբյուրների համար – 1

$S\omega$ - տվյալ նյութի արտանետման քանակն է՝ փայտի փոշու համար – 1.710տ./տարի

$$P_1 = 1 \cdot / 3 \cdot 1.710 - 2 \cdot 0 / = 5.13$$

Համաձայն վերոնշվածի, ազդուի օքսիդի վնասի հատուցումը կկազմի՝

$$U_5 = 4 \cdot 1000 \cdot 5.13 \cdot 19,6 = 402192 \text{ դրամ}$$

$$U = U_1 + U_2 + U_3 + U_4 + U_5 = 2460000 + 276072 + 1179600 + 64800 + 402192 = 4382664 \text{ դրամ}$$

Ընդհանենը վնասի մեծությունը կազմում է 4382664 դրամ

ՌԵԼԻԵՖԻ ԳՈՐԾԱԿՑԻ ՀԱՇՎԱՐԿ
«ՍԱՀԱԿՅԱՆՇԻՆ» ՓԲԸ

Տեղանքի ռելիեֆի գործակցի հաշվարկը տրվում է՝
$$\eta = 1 + \Phi (\eta_m - 1) \text{ բանաձևով}$$

η – չափողականություն չունեցող, տեղանքի ազդեցությունը հաշվառող գործակիցն է: Հարթ կամ թույլ անկում ունեցող տարածքների համար, երբ 1կմ. վրա անկումը չի գերազանցում 50մ: η գործակիցը կարելի է ընդունել միավորին հավասար $\eta = 1$ (ՕՆԴ - 86 էջ 5):

Ձեռնարկությունը գտնվում է հարթ տարածքի վրա, աղբյուրի ամենաբարձ խողովակը 30 մ է: Մինչև 1կմ հեռավորության վրա ΔH -ը չի գերազանցում 50մ, ուստի՝

$$\eta = 1$$

ՀՀ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
 «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԻՂՐՈՕՂԵՐԵՎՈՒԹԱՔԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ
 ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ» ՊՈԱԿ
 Տ Ն Օ Ր Ե Ն
 MINISTRY OF EMERGENCY SITUATIONS OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
 "ARMENIAN STATE HYDROMETEOROLOGICAL AND
 MONITORING SERVICE" SNCO
 DIRECTOR

N 06 - 97

22.04.2014թ.

«Սահակյանչին» ՓԲԸ
 Տնօրեն՝ Ս.Սահակյանին

Ի պատասխան գրության տրամադրում են կլիմայական բնութագրերը Երևան քաղաքի համար ըստ Երևան էրեբունի օդերևութաբանական կայանի տվյալների:

Օդի միջին տարեկան ջերմաստիճանը,	11.9°C
Ամենացուրտ ամսվա միջին ջերմաստիճանը	- 3.6°C
Ամենատաք ամսվա միջին ջերմաստիճանը	25.8°C
Ամենատաք ամսվա Ժ.15-ի օդի միջին ջերմաստիճանը	32.4°C
Օդի բացարձակ առավելագույն ջերմաստիճանը	42°C
Օդի բացարձակ նվազագույն ջերմաստիճանը	- 28°C
Ամենացուրտ հնգօրյակի օդի միջին ջերմաստիճանը	-18.5°C
Ամենացուրտ օրվա օդի միջին ջերմաստիճանը	-22.0°C
Ջեռուցման շրջանի տևողությունը (<B)	140օր
Ջեռուցման շրջանի օդի միջին ջերմաստիճանը	1.0 °C
Ջեռուցման շրջանի տևողությունը (<10)	159օր
Ջեռուցման շրջանի օդի միջին ջերմաստիճանը	1.8°C
Չմեռվա շրջանի տևողությունը (0° C-ից ցածր)	70օր
Տեղումների տարեկան քանակը	291մմ

Քամու ուղղության և անդրորի տարեկան կրկնելիությունը (տարեկան)%

Հս	ՀսԱրլ	Արլ	Հվ Արլ	Հվ	ՀվԱրմ	Արմ	ՀսԱրմ	Անդրոր
8	17	8	12	20	19	11	5	56

(Signature)
 Լ.Վարդանյան

Ձ. Պետրոսյան
 536021

0002 ք.Երևան Լեոյի փող. 54
 54 Leo str. Yerevan Armenia 0002
 E-mail armstate @ meteo.am

Tel. (37 410) 53 03 16
 Ֆաքս.Fax (37 410) 53 29 52

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. ГОСТ 17.2. 3. 02 - 78 “Охрана природы. Атмосфера. Правила установления допустимых выбросов вредных веществ промышленными предприятиями”.
2. СН 245-71 “Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий”.
3. Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами . Ленинград Гидрометеоиздат -1986г.
4. Временная инструкция о порядке проведения работ по установлению нормативов допустимых выбросов вредных веществ в атмосферу для отдельно нормируемых предприятий промышленности, ОНД-86.
5. ՀՀ կառավարության 27.12.2012թ. “Մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների մշակման ու հաստատման կարգը սահմանելու եվ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999 թվականի մարտի 30-ի N 192 և 2008 թվականի օգոստոսի 21-ի N 953-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին” թիվ 1673-Ն որոշումը:
6. ՀՀ Կառավարության 21.01.2005թ. թիվ N 91-Ն որոշմամբ. «Մթնոլորտի վրա տնտեսական գործունեության հետևանքով առաջացած ազդեցության գնահատման կարգի»:

<<ՐԱԴՍԿԱ>>

2014.04.28

ИСХОДНЫЕ ДАННЫЕ

Управляющие параметры расчета и характеристики
 объекта

Объект: ЗАО «СААКЯՆՈՒՆ»

Таблица 1

: Число источников	: 5
: Число рассматриваемых вредных веществ	: 5
: Географическая широта местности (град.)	: 40
: Температура	: 28.8
: Районный коэффициент	: 200
: Шаг перебора направления ветра	: 10
: Характеристика перебора направления ветра	: автоматный
: Скорость ветра	: 6
: Число вкладов	:
: Число максимальных концентраций	:
: Угол	: 90
: Число групп суммирования	: 0
: Константа целесообразности проведения расчета	: 0.1

ՊՈԱԿ տնօրեն

Ա.Գևորգյան

29 04. 2014թ

Կատարող՝ գլխավոր մասնագետ Ա. Առաքելյան

<<РАДУГА>>

2014.4.28

ПАРАМЕТРЫ ИСТОЧНИКОВ

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

ТАБЛИЦА 7 СТАНИЦА 1

: КОД :		: ДИАМЕТР :		: ПАРАМЕТРЫ ГАЗОВОЗДУШНОЙ СМЕСИ :			: К О О Р Д И Н А Т Ы :				: УГОЛ МЕЖДУ :	
: ВЫСОТА :		: ТОЧЕЧНОГО :		: ИЛИ ПЛОС- :			: ТОЧЕЧНОГО, НАЧАЛО :		: КОНЕЦ ЛИНЕЙНОГО :		: ОСЬЮ ОХ И :	
: КОСТНОГО :		: СКОРОСТЬ :		: ОБЕМ :	: ТЕМПЕРАТУРА :	: ЛИНЕЙНОГО ИЛИ ЛИНИ :		: ИЛИ ЛИНИИ ЦЕНТРА :		: НАПРАВЛЕНИЯ :		
: И ЦЕНТРА :		: ПЛОСКОСТ. :		: ПЛОСКОСТНОГО :		: НА СЕВЕР :		: РЕЛЬЕФА :		: УЧЕТ :		
: Н ИСТ.:	: Н (М) :	: Д :	: W (М/С) :	: V (М, КУБ/С) :	: T (ГРАД.С) :	: X1 (М) :	: Y1 (М) :	: X2 (М) :	: Y2 (М) :	: С (ГРАД) :	: РН :	
: 1	28.0	0.50	26.0000	5.1051	120.0	24	140	-	-	90	1.00	
: 2	15.0	0.50	32.0000	6.2832	120.0	54	120	-	-	90	1.00	
: 3	30.0	1.00	5.7000	4.4768	20.0	160	32	-	-	90	1.00	
: 4	30.0	1.00	5.7000	4.4768	20.0	260	54	-	-	90	1.00	
: 5	16.0	0.70	17.0000	6.5424	20.0	68	190	-	-	90	1.00	

<<РАДУГА>>

2014.4.28

НАРАКТЕРИСТИКА ВЫБРОСОВ

ОБЪЕКТ: ЗАО «СААКЯНШИН»

ТАБЛИЦА 8 СТРАНИЦА 1

: КОД ВЕЩ-ВА: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР)		ВЕЩ-ВА: ПДК (КГ/М, КУБ)		: КОЕФ. ОСЕДЕНИЯ:		ЧИСЛО ИСТОЧНИКОВ:	
980	Пыль неорганическая (SiO2 20-70%)	0.300000		2.0		4	
1	0.8680	2	0.9730	3	0.2780	4	0.3330
: КОД ВЕЩ-ВА: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР)		ВЕЩ-ВА: ПДК (КГ/М, КУБ)		: КОЕФ. ОСЕДЕНИЯ:		ЧИСЛО ИСТОЧНИКОВ:	
983	Взвешенные вещества	0.500000		2.0		1	
5	0.1900						
: КОД ВЕЩ-ВА: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР)		ВЕЩ-ВА: ПДК (КГ/М, КУБ)		: КОЕФ. ОСЕДЕНИЯ:		ЧИСЛО ИСТОЧНИКОВ:	
322	Оксид углерода	5.000000		1.0		2	
1	0.9400	2	1.8050				

:-----										
: КОД ВЕЩ-ВА: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР) ВЕЩ-ВА: ПДК (КГ/М, КУБ) : КОЕФ. ОСЕДАНИЯ: ЧИСЛО ИСТОЧНИКОВ:										
:-----										
: 200	Окислы азота (в пер.									:
:	на двуокись)	0.200000	1.0	2						:
:-----										
: Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) :										
:-----										
1	0.3210	2	0.6170							
:-----										
: КОД ВЕЩ-ВА: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР) ВЕЩ-ВА: ПДК (КГ/М, КУБ) : КОЕФ. ОСЕДАНИЯ: ЧИСЛО ИСТОЧНИКОВ:										
:-----										
: 37	Углеводороды	1.000000	1.0	2						:
:										:
:-----										
: Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) : Н ИСТ:МОЩ (Г/С) :										
:-----										
1	0.1110	2	0.1120							
:-----										

<<РАДУГА>>

2014.4.28

РЕЗУЛЬТАТЫ РАСЧЕТА

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Распределение максимальных наземных
концентраций (без фона)

Пыль неорганическая (SiO2 20-70%) Таблица 9 Станица 2

A=200 ТВ= 28.8 град.С U*= 6 m/s
выбор шага направления ветра = 10 град.

отображение рельефа каждому источнику

характеристика выбрасываемых веществ

```

:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:
: КОД ВЕЩЕСТВА : 980 :
: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР) ВЕЩЕСТВА : Пыль неорганическая :
: : (SiO2 20-70%) :
: ПРЕДЕЛЬНО ДОПУСТ. КОНЦЕНТР. (МГ/М, КУБ) : 0.3000 :
: КОЭФИЦИЕНТ ОСЕДАНИЯ ВЕЩЕСТВА : 2.0 :
: ФОНОВАЯ КОНЦЕНТРАЦИЯ : НЕ УЧИТЫВАЕТСЯ :
:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:

```

КОД ИСТОЧНИКА	ВЫСОТА	ДИАМЕТР	ПАРАМЕТРЫ ГАЗОВОЗДУШ. СМЕСИ	КООРДИНАТЫ				УГОЛ	КОЭФ. ОПАСНОСТИ	МОЩНОСТЬ ВЫБРОСА	МАКСИМАЛЬНАЯ КОНЦЕНТРАЦИЯ	РАССТОЯНИЕ			
НИКА	СА	ОБЪЕМ	ТЕМПЕРАТУРА	СКОРОСТЬ	ТОЧЕЧНОГО НАЧАЛА	КОНЦА ЛИНЕЙНОГО	ОТ ЭФФА	ВЕТРА	ВЫБРОСА	МАКСИМАЛЬНАЯ	РАССТОЯНИЕ				
			ТУРА	РОСТЪ	ЛЯ ЛИНЕЙН, ИЛИ ЦЕНТРА	ИЛИ ДЛИНА И ШИРИНА	ПЛОСКОСТН.				ПДК	НИКА			
NN	H (M)	D (M)	V (M. KUB/S)	T (LAIP C)	W (M/S)	X1 (M)	Y1 (M)	X2 (M)	Y2 (M)	S	PN	UM (M/S)	M1 (g/s)	CM	XM (m)
1	28.0	0.50	5.1051	120.0	26.00	24	140	-	-	90	1.00	1.7	0.86800	0.16096	242.7
2	15.0	0.50	6.2832	120.0	32.00	54	120	-	-	90	1.00	3.5	0.97300	0.32028	212.0
3	30.0	1.00	4.4768	20.0	5.70	160	32	-	-	90	1.00	0.5	0.27800	0.11929	128.2
4	30.0	1.00	4.4768	20.0	5.70	260	54	-	-	90	1.00	0.5	0.33300	0.14289	128.2

Средневзвешенная скорость ветра 2.072 м/с
Сумма максимальных концентраций (доли ПДК) по ОНД-86 Q= 0.7433956

<<РАДУГА>>

2014.4.28

РЕЗУЛЬТАТЫ РАСЧЕТА

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Распределение максимальных наземных
концентраций (без фона)

Взвешенные вещества Таблица 9 Станица 3

A=200 ТВ= 28.8 град.С U*= 6 m/s															: КОД ВЕЩЕСТВА	:	983	:
выбор шага направления ветра = 10 град.															: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР) ВЕЩЕСТВА	:	Взвешенные вещества	:
отображение рельефа каждому источнику															: ПРЕДЕЛЬНО ДОПУСТ. КОНЦЕНТР. (МГ/М, КУБ)	:	0.5000	:
характеристика выбрасываемых веществ															: КОЭФФИЦИЕНТ ОСЕДАНИЯ ВЕЩЕСТВА	:	2.0	:
-----															: ФОНОВАЯ КОНЦЕНТРАЦИЯ	:	НЕ УЧИТЫВАЕТСЯ	:

: КОД	: ВЫСОТА	: ДИА-	: ПАРАМЕТРЫ	ГАЗОВОЗДУШ.	СМЕСИ:	К О О Р Д И Н А Т Ы				: У	: КОЭФ.	: ОПАСНАЯ	: МОЩНОСТЬ	: МАКСИ-	: РАССТО-			
: ИСТОЧ-	: ВЫБРО-	: МЕТР:	-----			-----				: Г	: РЕЛЬ-	: СКОРОСТЬ	: ВЫБРОСА	: МАЛЬНАЯ	: ЯНИЕ			
: НИКА	: СА	:	: ОБЪЕМ	: ТЕМПЕРА-	: СКО-	: ТОЧЕЧНОГО,	НАЧА-	: КОНЦА	ЛИНЕЙНОГО:	: О	: ЕФА	: ВЕТРА	:	: КОНЦЕНТР:	: ОТ			
:	:	:	:	: ТУРА	: РОСТЪ:	ЛЯ	ЛИНЕЙН,	ИЛИ	: ИЛИ ДЛИНА И ШИ-	: Л	:	:	:	: В ДОЛЯХ	: ИСТОЧ-			
:	:	:	:	:	:	: ЦЕНТРА	ПЛОСКОСТ:	РИНА	ПЛОСКОСТН.:	:	:	:	:	: ПДК	: НИКА			

: NN	: H (M)	: D (M)	: V (M. KUB/S)	: T (LAIP C)	: W (M/S)	: X1 (M)	: Y1 (M)	: X2 (M)	: Y2 (M)	: S	: PN	: UM (M/S)	: M1 (g/s)	: CM	: XM (m)			

: 5	: 16.0	: 0.70	: 6.5424	: 20.0	: 17.00	: 68	: 190	: -	: -	: 90	: 1.00	: 1.0	: 0.19000	: 0.07906	: 132.3:			

Средневзвешенная скорость ветра 0.967 м/с
 Сумма максимальных концентраций (доли ПДК) по ОНД-86 Q= 0.0790570
 Расчет проводить нецелесообразно так, как Q<0.1

<<РАДУГА>>

2014.4.28

РЕЗУЛЬТАТЫ РАСЧЕТА

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Распределение максимальных наземных
концентраций (без фона)

Оксид углерода Таблица 9 Станица 4

A=200 ТВ= 28.8 град.С U*= 6 м/с
выбор шага направления ветра = 10 град.
отображение рельефа каждому источнику

```

:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:
: КОД ВЕЩЕСТВА : 322 :
: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР) ВЕЩЕСТВА : Оксид углерода :
: ПРЕДЕЛЬНО ДОПУСТ. КОНЦЕНТР. (МГ/М, КУВ) : 5.0000 :
: КОЭФИЦИЕНТ ОСЕДАНИЯ ВЕЩЕСТВА : 1.0 :
: ФОНОВАЯ КОНЦЕНТРАЦИЯ : НЕ УЧИТЫВАЕТСЯ :

```

характеристика выбрасываемых веществ

КОД	ВЫСОТА	ДИА-	ПАРАМЕТРЫ	ГАЗОВОЗДУШ.	СМЕСИ:	К О О Р Д И Н А Т Ы					У	КОЭФ.	ОПАСНАЯ	МОЩНОСТЬ	МАКСИ-	РАССТО-
ИСТОЧ-	ВЫБРО-	МЕТР:	МЕТР:	МЕТР:	МЕТР:	У	Г	О	Л	С	Р	У	М	В	М	Я
НИКА	СА	ОБЪЕМ	ТЕМПЕРА-	СКО-	ТОЧЕЧНОГО,	НАЧА-	КОНЦА	ЛИНЕЙНОГО	О	ЕФА	ВЕТРА	В	ДОЛЯХ	ИСТОЧ-	ОТ	
:	:	:	ТУРА	РОСТЬ:	ЛА	ЛИНЕЙН,	ИЛИ	ИЛИ ДЛИНА	И ШИ-	Л	:	:	:	В	ДОЛЯХ	
:	:	:	:	:	:	ЦЕНТРА	ПЛОСКОСТ:	РИНА	ПЛОСКОСТН.	:	:	:	:	ПДК	НИКА	
:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
NN	H (M)	D (M)	V (M.KUB/S)	T (LAIP C)	W (M/S)	X1 (M)	Y1 (M)	X2 (M)	Y2 (M)	S	PN	UM (M/S)	M1 (g/s)	CM	XM (m)	
1	28.0	0.50	5.1051	120.0	26.00	24	140	-	-	90	1.00	1.7	0.94000	0.00523	323.6:	
2	15.0	0.50	6.2832	120.0	32.00	54	120	-	-	90	1.00	3.5	1.80500	0.01782	282.6:	

Средневзвешенная скорость ветра 3.115 м/с

Сумма максимальных концентраций (доли ПДК) по ОНД-86 Q= 0.0230523

Расчет проводить нецелесообразно так, как Q<0.1

<<РАДУГА>>

2014.4.28

РЕЗУЛЬТАТЫ РАСЧЕТА

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Распределение максимальных наземных концентраций (без фона)

Углеводороды Таблица 9 Станица 6

A=200 ТВ= 28.8 град.С U*= 6 m/s
 выбор шага направления ветра = 10 град.
 отображение рельефа каждому источнику

```

:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:-----:
: КОД ВЕЩЕСТВА : 37 :
: НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР) ВЕЩЕСТВА : Углеводороды :
: ПРЕДЕЛЬНО ДОПУСТ. КОНЦЕНТР. (МГ/М, КУБ) : 1.0000 :
: КОЭФФИЦИЕНТ ОСЕДАНИЯ ВЕЩЕСТВА : 1.0 :
: ФОНОВАЯ КОНЦЕНТРАЦИЯ : НЕ УЧИТЫВАЕТСЯ :
    
```

характеристика выбрасываемых веществ

КОД	ВЫСОТА	ДИА-	ПАРАМЕТРЫ ГАЗОВОЗДУШ. СМЕСИ:	К О О Р Д И Н А Т Ы				У	КОЭФ.	ОПАСНАЯ	МОЩНОСТЬ	МАКСИ-	РАССТО-		
ИСТОЧ-	ВЫБРО-	МЕТР:					Г	РЕЛЬ-	СКОРОСТЬ	ВЫБРОСА	МАЛЬНАЯ	ЯНИЕ			
НИКА	СА		ОБЪЕМ	ТЕМПЕРА-	СКО-	ТОЧЕЧНОГО, НАЧА-	КОНЦА ЛИНЕЙНОГО:	О	ЕФА	ВЕТРА	КОНЦЕНТР:	ОТ			
				ТУРА	РОСТЬ:	ЛА ЛИНЕЙН, ИЛИ	ИЛИ ДЛИНА И ШИ-	Л			В ДОЛЯХ	ИСТОЧ-			
						ЦЕНТРА ПЛОСКОСТ:	РИНА ПЛОСКОСТН.				ПДК	НИКА			
NN	H (M)	D (M)	V (M. KUB/S)	T (LAIP C)	W (M/S)	X1 (M)	Y1 (M)	X2 (M)	Y2 (M)	S	PN	UM (M/S)	M1 (g/s)	CM	XM (m)
1	28.0	0.50	5.1051	120.0	26.00	24	140	-	-	90	1.00	1.7	0.11100	0.00309	323.6:
2	15.0	0.50	6.2832	120.0	32.00	54	120	-	-	90	1.00	3.5	0.11200	0.00553	282.6:

Средневзвешенная скорость ветра 2.882 м/с

Сумма максимальных концентраций (доли ПДК) по ОНД-86 Q= 0.0086171

Расчет проводить нецелесообразно так, как Q<0.1

<<РАДУГА>>

2014.4.28

НАИБОЛЬШИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ

(X,Y) - точка координаты

QH -нормированная концентрация в долях ПДК

HV -направление ветра в град.

U - скорость ветра м/с

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

вещество:Пыль неорганическая (SiO2 20-70%)

Таблица 13 Страница 1

: QH	:	X	:	Y	:	HV	:	U	:	Но.Источ:	вклад	:	Но.Источ:	Вклад	:	Но.Источ:	Вклад	:	Но.Источ:	Вклад	:
: 0.451682		-200		300		147		2.7		2	0.28200		1	0.14274		4	0.02859		3	0.02834	
: 0.451086		-200		200		161		2.6		2	0.28864		1	0.12981		4	0.03740		3	0.02824	
: 0.424244		200		0		320		2.6		2	0.27971		1	0.13971		3	0.00482		4	0.00000	
: 0.421286		-100		200		153		2.4		2	0.28286		1	0.10461		4	0.03534		3	0.02874	
: 0.415479		-300		300		153		3.0		2	0.23652		1	0.12755		4	0.02703		3	0.02438	

Минималная и максимальная концентрации в точках расчетов: 0.0887883860 0.4516817575

<<РАДУГА>>

2014.4.28

НАИБОЛЬШИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ

(X, Y) - точка координаты

QH - нормированная концентрация в долях ПДК

HV - направление ветра в град.

U - скорость ветра м/с

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

вещество: Взвешенные вещества

Таблица 13 Страница 1

QH	X	Y	HV	U	Но.Источ:	вклад	Но.Источ:	Вклад	Но.Источ:	Вклад	Но.Источ:	Вклад
0.079054	0	300	122	1.0	5	0.07905						
0.079043	200	200	4	1.0	5	0.07904						
0.078374	100	300	74	1.0	5	0.07837						
0.078160	0	100	233	1.0	5	0.07816						
0.075354	200	100	326	1.0	5	0.07535						

Минимальная и максимальная концентрации в точках расчетов: 0.0072060214 0.0790535769

<<РАДУГА>>

2014.4.28

НАИБОЛЬШИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ

(X, Y) - точка координаты

QH - нормированная концентрация в долях ПДК

HV - направление ветра в град.

U - скорость ветра м/с

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

вещество: Оксид углерода

Таблица 13 Страница 1

QH	X	Y	HV	U	Но.Источ:	вклад	Но.Источ:	Вклад	Но.Источ:	Вклад	Но.Источ:	Вклад
0.021388	300	0	334	3.1	2	0.01733	1	0.00406				
0.021296	200	-100	305	3.1	2	0.01730	1	0.00399				
0.021042	300	100	353	3.1	2	0.01718	1	0.00386				
0.020992	300	-100	319	3.2	2	0.01688	1	0.00411				
0.020802	-200	300	145	3.2	2	0.01706	1	0.00374				

Минимальная и максимальная концентрации в точках расчетов: 0.0030032212 0.0213879069

<<РАДУГА>>

2014.4.28

НАИБОЛЬШИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ

(X,Y) - точка координаты

QH -нормированная концентрация в долях ПДК

HV -направление ветра в град.

U - скорость ветра м/с

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

вещество:Окислы азота (в пер. на двуокись)

Таблица 13 Страница 1

QH	X	Y	HV	U	Но.Источ:	вклад	Но.Источ:	Вклад	Но.Источ:	Вклад	Но.Источ:	Вклад
0.182744	300	0	334	3.1	2	0.14808	1	0.03467				
0.181957	200	-100	305	3.1	2	0.14786	1	0.03410				
0.179786	300	100	353	3.1	2	0.14685	1	0.03293				
0.179355	300	-100	319	3.2	2	0.14426	1	0.03510				
0.177738	-200	300	145	3.2	2	0.14579	1	0.03195				
Минималная и максимальная концентрации в точках расчетов:						0.0286646467		0.1827438023				

<<РАДУГА>>

2014.4.28

НАИБОЛЬШИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ

(X,Y) - точка координаты

QH -нормированная концентрация в долях ПДК

НВ -направление ветра в град.

U - скорость ветра м/с

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

вещество:Углеводороды

Таблица 13 Страница 1

: QH	: X	: Y	: НВ	: U	:Но.Источ:	вклад	:Но.Источ:	Вклад	:Но.Источ:	Вклад	:Но.Источ:	Вклад	:
: 0.007709	300	0	334	2.9	2	0.00516	1	0.00285					
: 0.007664	200	-100	305	2.9	2	0.00515	1	0.00282					
: 0.007635	100	-200	280	3.0	2	0.00506	1	0.00288					
: 0.007629	300	-100	319	3.0	2	0.00506	1	0.00287					
: 0.007566	400	100	355	3.0	2	0.00501	1	0.00285					
Минималная и максимальная концентрации в точках расчэтов:						0.0009317473		0.0077087844					

<<РАДУГА>>

298099 0 ЛитССР ММП ПКТИ
2601 ВИЛЬНЮС
2014.4.28

Анализ исходных данных по выбросам

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Таблица 14 Страница 1

:КОД :	НАИМЕНОВАНИЕ (ШИФР)	:Требуемое :	:Производство ТПВ (тре- :	:В расчет включить +/- нет- :			
:ВЕШ-В:	ВЕЩЕСТВА	:потребление:Мощность	:буемое потребление :Класс :	по отношению :			
:	:	:воздуха : выброса	:воздуха) на R(параметр:пред-	:концентрации/массе выбросов:			
:	:	: (м.куб/с) : М(г/с)	:разбавления) (м.куб/с) :	приятия:			
: 980	Пыль неорганическая						
:	(SiO2 20-70%)	8173	2.5	1.0107E+0005	4	-	+
:							
: 983	Взвешенные вещества	380	0.2	9.2815E+0002	5	-	+
:							
: 322	Оксид углерода	549	2.7	8.0482E+0002	5	-	+
:							
: 200	Окислы азота (в пер.						
:	на двуокись)	4690	0.9	5.8756E+0004	5	-	+
:							
: 37	Углеводороды	223	0.2	1.1172E+0002	5	-	+
:							

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Вещество: Окислы азота (в пер. на двуокись)

Таблица 15 Страница 1

NN	Н (м)	Д (м)	M1 (г/с)	С (мг/м. куб)	Um (м/с)	Xm (М)	RR (М)	ТПВ (м. куб/с)	R	П		+	/	-
1	28.00	0.50	0.321	62.88	26.00	5.11	3235.8	1.61E+0003	6.2E+0000	9.9E+0003	3			+
2	15.00	0.50	0.617	98.20	32.00	6.28	2826.2	3.09E+0003	1.6E+0001	4.9E+0004	3			+

Объект: ЗАО «СААКЯНШИН»

Вещество: Углеводороды

Таблица 15 Страница 1

NN	Н (м)	Д (м)	M1 (г/с)	С (мг/м. куб)	Um (м/с)	Xm (М)	RR (М)	ТПВ (м. куб/с)	R	П		+	/	-
1	28.00	0.50	0.111	21.74	26.00	5.11	3235.8	1.11E+0002	4.3E-0001	4.7E+0001	4			+
2	15.00	0.50	0.112	17.83	32.00	6.28	2826.2	1.12E+0002	5.8E-0001	6.4E+0001	4			+